

Det virker særlig urimeligt, at en rettighedshaver, som har været død i adskillige år, og som aldrig har ytret sig om rettighederne til sit værk, får opkrævet afgift for benyttelse og/eller salg af sit værk, og hvor pengene samles i særlige puljer. Det påtænkes nu at udvide det åremål, hvori beskyttelsen gælder, fra 50 til 70 år, hvilket er helt vanvittigt.

I loven tages der ikke stilling til de åbenlyse paradokser, som moderne digitalteknik og edb-behandling vil give anledning til, og hvor »hullerne« vil afstedkomme helt urimelige situationer.

Der kan nævnes følgende eksempler:

- Hvis en bog får sit omslag tegnet af en kunstner, gælder ophavsretsloven, og i årtier vil der skulle aftales betaling for benyttelsen. Hvis det samme motiv derimod laves af en reklametegner eller af en kontorelev på en computer ved anvendelse af f.eks. et desktop-program, er der ingen rettighedshaver. Hvad vil bogforlaget da gøre?
- Hvis et reklamebureau skal bruge et billede i en opgave, da kan det henvende sig til et dansk billedbureau og indgå meget omstændelige aftaler og betale meget dyrt for anvendelse af et billede. Ændringer er ikke tilladt, ændret anvendelse er ikke tilladt osv. Hvis derimod reklamebureauet tegner abonnement på CD-ROM'er fra f.eks. USA, da kan det hver måned modtage CD-ROM'er med 3-4.000 frikøbte billeder, hvor der må billedmanipuleres og laves aftryk uden begrænsninger. Hvad vil reklamebureauet gøre?
- Hvis en person er tilsluttet Internet eller andre netværk og tilbydes adgang til databaser med samlinger af billeder af kunstværker i enhver form, kan vedkommende frit tappe disse billeder og anvende dem. Hvis derimod samme person søger at anvende billeder af samme værk, men som er tilgængelige på det danske marked, starter hele ophavsretsmaskinen. Det samme gælder bogværker. Hvad vil personen gøre?
- Hvis en virksomhed eller person skal bruge videogrammer, film, faste billeder eller musikværker, kan de vælge at følge ophavsretsloven og begive sig ind i papirjunglen med de store betalinger. Eller man kan nedhente de samme værker via satellittransmissioner fra lande, hvor ophavsretten er frikøbt. Ingen love overtrædes – hvad vil der ske?

- Hvis et videogram er markedsført i Danmark, har det statsbeskyttede monopol i form af en brancheorganisation købt rettighederne til at sælge/udleje værket i Danmark. Anvendelse af værket betyder derfor betaling af ophavsretsafgifter. Men enhver kan tage til f.eks. England og købe samme værk, frikøbt for ophavsretlige forpligtelser. Ingen love overtrædes. Hvad vil personen gøre?

Dette var bare nogle ganske få eksempler på, hvordan ophavsretslovens ekstremt restriktive bestemmelser vil tvinge folk og virksomheder til at handle kreativt. Danske leverandører og ophavsretshavere vil få deres levebrød undermineret. Det sker allerede for billedbureauerne, og det vil også ske for andre brancher. Loven bør derfor tilpasses den digitale virkelighed. Loven er stadig forankret i den fjerne fortid, hvor enhver kopiering eller mangfoldiggørelse af et værk betød tab af kvalitet. Digitaliserede værker kan kopieres og mangfoldiggøres uendeligt uden tab af kvalitet.

Lovforslaget vælger også at gå uden om den varme kartoffel, at der på det danske marked er etableret en række statslige monopoler, som på koncessionsbasis udøver den ophavsretlige forretning. Det gælder Copy-Dan, Koda, Gramex m.fl. Det giver nogle helt urimelige situationer.

En musiker kan f.eks. frit vælge, om han/hun vil være medlem af Koda. Koda modtager afgift fra alle, der benytter musikerens værker. Men sammenspiste beregningsmetoder gør, at en række musikere føler sig dårligt behandlet. Vælger de så at udmelde sig af Koda, så får de ingen penge, men Koda opkræver stadig pengene! Det har den konsekvens, at en række lokalradioer betaler for en musikbenyttelse, uden at musikeren får penge for det. Kodas sindrige fordelingsystem omfordeler pengene til andre.

Netop lokalradioer er et andet område, hvor lovforslaget ikke løser de meget betydelige problemer. Lokalradioer oplever at betale mere i musikafgift end f.eks. Danmarks Radio (DR). Lokalradioer oplever at skulle betale til Gramex ud fra, hvor mange mennesker der kan lytte til dem. Men i byområder med flere lokalradioer og DR's 3 programmer kan lytterne jo kun lytte til én station ad gangen. Men Gramex får penge, som om der på samme tid blev lyttet til alle stationer. Også Kodas ublu